

-
-
- дослідження шляхів підвищення ефективності пасажирської роботи залізничного транспорту і визначення шляхів її забезпечення в умовах реформування галузі;
 - розроблення пропозицій щодо основних етапів розвитку швидкісних та високошвидкісних перевезень пасажирів із залученням досвіду зарубіжних країн;
 - аналіз діючого фінансово-економічного механізму підтримки і підвищення ефективності функціонування пасажирського господарства з метою удосконалення;
 - наукове обґрунтування впровадження швидкісного руху та розроблення пропозицій з удосконалення механізму його управління і вирішення комплексу соціально-економічних питань;
 - обґрунтування програми поетапного реформування пасажирського господарства.

Практичне значення отриманих результатів полягає в розробленні пропозицій щодо удосконалення організації економіки та управління галуззю пасажирських перевезень, її соціально-економічного розвитку. Рекомендації щодо зваженого підходу до формування тарифної політики у сфері швидкісних пасажирських перевезень залізничним транспортом мають сприяти підвищенню ефективності галузі. Основні наукові положення і висновки дисертації запропоновано для розроблення концепції реформування галузі та розвитку швидкісних та високошвидкісних пасажирських перевезень галузі з метою прийняття рішення щодо формування стратегії збалансованого розвитку національного господарства України.

УДК 338.47:656.25

Крихтіна Ю. О.

Українська державна академія залізничного транспорту

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ГОСПОДАРСТВА СИГНАЛІЗАЦІЇ І ЗВ'ЯЗКУ УКРЗАЛІЗНИЦІ

Исследовано текущее состояние и основные тенденции развития систем железнодорожной автоматики, телемеханики и связи на Украине и за ее пределами. Проведен экономический анализ работы хозяйства сигнализации и связи Укрзалізниць. Отмечено, что усовершенствование работы хозяйства возможно при использовании конкурентоспособных ресурсосберегающих технологий.

Визначено, що частка витрат господарства сигналізації і зв'язку в загальній сумі витрат по перевезеннях складає майже 5 %. Проте роль даного господарства в забезпеченні обсягів перевезень та безпеки руху надзвичайно велика. Господарство сигналізації і зв'язку тісно взаємопов'язане з іншими господарствами залізниць, безпосередньо впливає на технологію і показники їхньої роботи, і роботи залізничного транспорту в цілому.

Проведено аналіз і типізацію сучасних вітчизняних і закордонних систем залізничної автоматики і телемеханіки. Аналіз показав, що тенденції розвитку

вітчизняних систем залізничної автоматики і телемеханіки відповідають напрямкам розвитку закордонних систем. В даний час інтенсивно розробляються і впроваджуються нові покоління пристроїв на основі мікроелектронної та мікропроцесорної техніки.

Виконано економічний аналіз роботи та розвитку господарства сигналізації і зв'язку підрозділів та підприємств Укрзалізниці.

Зазначено, що залізниці України мають достатньо високий рівень оснащенням пристроями залізничної автоматики, телемеханіки та зв'язку. Зараз системами електричної централізації обладнано 97,6 % усіх стрілок, автоблокуванням – 59,9 %, диспетчерською централізацією – 15,3 %, диспетчерським контролем – 38,3 %, системами передачі даних типу СПДЛП – 69,9 % експлуатаційної довжини залізниць. Системами диспетчерського контролю й керування охоплено практично всі основні напрямки.

Виявлено, що значна частка технічних засобів повністю виробила свій ресурс або наближається до цього. У цілому пристрої залізничної автоматики, телемеханіки та зв'язку (ПЗАТЗ), чинні на залізницях України, забезпечують необхідну пропускну спроможність залізниць, створюють умови для організації управління перевезеннями, автоматизації перевізних процесів і підвищення безпеки руху поїздів.

Проведено якісний аналіз засобів СЦБ, а саме, станом на 01.01.2008 на мережі залізниць експлуатуються 36943 стрілок електричної централізації (ЕЦ). Нормативний строк служби ЕЦ складає 25 років. З урахуванням цього для підтримання пристроїв ЕЦ у працездатному стані необхідно щороку модернізувати 5 %, тобто 1000 стрілок. Фактично на мережі модернізовано 624. Із такими темпами модернізації за 21 рік 100 % стрілок ЕЦ будуть фізично й морально застарілими.

Поряд з цим просліджується чітка тенденція до зростання обсягів робіт господарства по мережі залізниць, експлуатаційних витрат, продуктивності праці та коефіцієнту концентрації техніки.

Зазначено про неякісний стан технічних засобів, тому що значний їхній обсяг знаходиться в експлуатації більш 25 років. Важливим завданням є заміна застарілих систем ПЗАТЗ, бо на сьогодні більш ніж 61,4 % пристроїв вичерпали свій ресурс, фізично і морально застаріли та вимагають повної заміни.

Зазначено, що удосконалення технології перевізного процесу можливо лише за рахунок використання ресурсозберігаючих конкурентоспроможних технологій у господарстві сигналізації і зв'язку.

Застосування різних ресурсозберігаючих технологій у господарстві сигналізації і зв'язку вимагає глибокого вивчення специфіки його роботи, взаємозв'язку різних технічних систем, що повинні бути враховані при розробці методики оцінки ефективності ресурсозберігаючих технологій.